HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לוקחין ספרים. נביאים וכתובים: **אבל מכרו תורה לו'.** שמעלין בקדש ולא מורידין. תוספתא[ע] מעלין בקדש דכתיב ויקח משה את המשכן (שמות מ) בגלגל עשה ומשה שהיה גדול ממנו הקימו ולא מורידים דכתיב את מתחות המזבח האלה בנפשותם ועשו אותם רקועי פחים צפוי למזבח כי הקריבום לפני ה' ויקדשו וגו' (במדבר יז) כיון שהוקדשו הוקדשו[ו] עד כאן: **וכן במוסריהן.** מכרו ספרים ולקחו ממקצת הדמים תורה לא יקחו מן המותר דבר שקדושתו פחותה: **גמ' זו דברי ר' מנחם בר'.** בהדיא אמרינן בתוספתא דמגילה (פ"ב) דהוא אמרה: **הואיל והעם מתפללים בו בתעניות ובמעמדות.** כדתנן במסכת תעניות (דף טו.) עברו אלו ולא נענו מוליאין את התיבה לרחובה של עיר. תוספתא[ז] ובמעמדות[ח] מתכנסין בעריהן וקורין במעשה בראשית ומניח בגמרא[ט] אנשי מעמד נכנסין לבית הכנסת ויושבין ארבע תעניות בשבת אפשר בית הכנסת היה להם קבוע ברחובה של עיר ומתכנסין שם המעמד כולו בדרך שנינו בביכורים (פ"ג משנה ג) כל העיירות שבמעמד מתכנסין[י] לעיירות של מעמד ולנין ברחובה של עיר ולא היו נכנסין לבתים ולנין שם והיה הממונה אומר קומו ונעלה ציון אל ה' אלהינו הא למדת כיצוס עיירות ברחוב היתה ואקרלי הוי שמעמד[יא] הזה אינו חוזר חלילה עד חצי שנה ובתלמידי רבינו יצחק הלוי מצאתי[יב] ובמעמדות לא גרסינן וקורין ומפרש שלא היתה תפלתן ברחוב עד כאן: **אקרלי בעלמא.** אינו תדיר: **לא שנו.** דיבולין למכור בית הכנסת אלא של כפרין: **אבל של ערין.** הוה להו בתי כנסיות דרביס והכל בעליהן ואין בני העיר לבדם בעלים להם: **עורסיים.** [יא] לורפי נחוסה: **ואין ירושלים מטמאה בנגעים.** דלאו אחוזה היא כדאמרי' לקמן. דסבירא ליה להאי תנא לא נתחלקה ירושלים לשבטים ולא נפלה בגורל לא ליהודה ולא לבניימין: **אני לא שמעתי.** שלא יהא מיטמא אלא מקום מקדש בלבד משום דבית של מקדש הוא וגבי נגעים וכא אשר לו הבית (ויקרא יד) בעינן אבל ירושלים מיטמא בנגעים דסבר נתחלקה לשבטים ואחוזתכם קרינא ליה. קמני מיהת לרבי יהודה דאית ליה נתחלקה לא שנו אלא מקום מקדש אבל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבה (יד) כשאר בתי העיר ואע"ג דשל כרך הוא: **מקודש.** אף בתי כנסיות משמע: **הר הבית.** בבניתם מצד המזרח. כל מה שיש שם פנוי קרוי הר הבית שאין לה שם אחר: **והלשכות.** שבתוך החיל: **והעזרות.** שלשתן עזרת נשים ועזרת ישראל הן אחת עשרה אמה שישראל רשאין ליכנס לפנים מן השער ואחריהם לצד מערב לעזרת כהנים י"א אמה שבין דריסת רגלי ישראל למזבח החילון: **ומה היה בחלקו של בניימין אולם והיכל** (יא) אמה אלא פירש של מי הוא חוזר ופירש לצועה יולאה כו' לימדך כאן לצועה זו לבדה ליהודה אבל לפונו של מזבח ולרומו ומערבו של בניימין. ומסכת זבחים[ב] אמרינן שאין ליהודה באותה הלצועה אלא המזרחית מקום היסוד ולכך לא היה יסוד למזרחו של מזבח: **והיה בניימין צדיק.** לופה ברוח הקדש שכן עתיד להיות ומצטער עליה: **חופף עליו.** אדם המצטער חופף ומתחכך בכנדיו. לשון שפשוף כמו גזר חופף ומפסקס (מיר דף מג.): **אושפיזכן.** שהיה חרון בחלקו: **והאי תנא סבר כו'.** אין